

V Bruselu dne 26.4.2013
COM(2013) 236 final

2013/0124 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**o opatřeních usnadňujících výkon práv, která jsou pracovníkům udělena v souvislosti
s volným pohybem pracovníků**

(Text s významem pro EHP)

{SWD(2013) 148 final}

{SWD(2013) 149 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Obecné souvislosti

Volný pohyb pracovníků je jednou ze čtyř základních svobod, na nichž je založen jednotný trh. Představuje jednu z klíčových hodnot Evropské unie a základní prvek občanství EU. Článek 45 SFEU stanoví právo občanů EU odejít do jiného členského státu za prací. Výslovně uvádí zákaz diskriminace na základě státní příslušnosti, pokud jde o přístup k zaměstnání, odměnu za práci a jiné pracovní podmínky. Tentýž článek také stanoví odstranění neoprávněných překážek volného pohybu pracovníků v rámci Evropské unie. Listina základních práv Evropské unie v čl. 15 odst. 2 potvrzuje, že každý občan Unie může svobodně hledat zaměstnání, pracovat, usadit se nebo poskytovat služby v kterémkoli členském státě.

Nařízení (EU) č. 492/2011¹ podrobněji stanoví práva odvozená od volného pohybu pracovníků a vymezuje konkrétní oblasti, kde je diskriminace na základě státní příslušnosti zakázána, zejména pokud jde o²:

- přístup k zaměstnání,
- pracovní podmínky,
- sociální a daňové výhody,
- přístup k odborné přípravě,
- členství v odborech,
- bydlení,
- přístup ke vzdělávání pro děti.

Článek 45 SFEU a nařízení (EU) č. 492/2011 jsou přímo použitelné ve všech členských státech. To znamená, že pro provedení těchto ustanovení není třeba přijímat vnitrostátní právní předpisy. Všechny vnitrostátní orgány na jakékoli úrovni a všichni zaměstnavatelé, z veřejného i soukromého sektoru, musí uplatňovat a dodržovat práva vyplývající z těchto ustanovení.

I přesto však občané EU, kteří chtějí odejít, nebo kteří skutečně odejdou z jednoho členského státu do druhého za prací, čelí při výkonu svých práv i nadále problémům. Obtíže, s nimiž se musí vypořádat, mohou být také vysvětlením, proč geografická mobilita mezi členskými státy EU zůstává na poměrně nízké úrovni. Podle šetření pracovních sil EU žilo v roce 2011 pouze 3,1 % evropských občanů v produktivním věku (15–64 let) v jiném než vlastním členském státě EU³.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie Úř. věst. L 141, 27.5.2011, s. 1. Toto nařízení kodifikuje nařízení Rady (EHS) č. 1612/68 a jeho následné změny.

² Úplný popis práv vyplývajících z článku 45 SFEU a nařízení (EU) č. 492/2011 je uveden ve sdělení Komise „Potvrzení volného pohybu pracovníků: práva a hlavní vývojové změny“, KOM(2010) v konečném znění, ze dne 13. července 2010, doplněném o pracovní dokument útvarů Komise.

³ Eurostat, šetření pracovních sil v EU z roku 2011. Nicméně je třeba poznamenat, že dostupné zdroje údajů mají tendenci počet migrujících pracovníků ze zemí EU, kteří žijí nebo pracují v jiných členských státech EU, podhodnocovat, a to buď proto, že tito občané žijící v jiných členských státech svůj pobyt

Z průzkumu Eurobarometr z roku 2009 vyplynulo, že ačkoli 60 % evropských občanů považuje volný pohyb pracovníků za pozitivní pro evropskou integraci, pouze 48 % se domnívá, že je prospěšný pro jednotlivce. Dále podle výsledků novějšího průzkumu Eurobarometr (ze září 2011)⁴ by 15 % Evropanů neuvažovalo o práci v jiném členském státě. Domnívají se totiž, že v této oblasti existuje příliš mnoho překážek.

Stejně tak zpráva Evropského parlamentu *Problems and prospects concerning European citizenship* (Problémy a perspektivy spojené s evropským občanstvím) ze dne 20. března 2009 podrobně popsala trvalé překážky při přeshraničním výkonu práv. Ve zprávě byla Komise vyzvána, aby na základě veřejných konzultací sestavila seznam překážek pro výkon práv občanů EU a předložila konkrétní návrhy, jak se s těmito překážkami vypořádat.

Evropský parlament nedávno ve svém usnesení ze dne 25. října 2011 o podpoře mobility pracovníků v Evropské unii vyzval Komisi a členské státy, aby „zajistily řádné provádění stávajících právních předpisů o nediskriminaci, přijaly praktická opatření k prosazování zásady rovného zacházení ve vztahu k mobilním pracovníkům...“⁵

V závěrech svého zasedání o profesní a geografické mobilitě pracovních sil a volném pohybu pracovníků v rámci EU z března 2009 vyzvala Rada pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele Komisi a členské státy, aby „prosazovaly opatření na podporu pracovní a sociální mobility, rovného zacházení a zákazu diskriminace migrujících pracovníků v souladu s *acquis*“ a „dále rozvíjely příslušné strategie a nástroje identifikace a analýzy překážek geografické a profesní mobility pracovníků a účinně přispívaly k odstraňování stávajících překážek v souladu se Smlouvami“.

Dne 9. května 2010 byla předložena Montiho zpráva (*Nová strategie pro jednotný trh*), která vyzdvihuje skutečnost, že volný pohyb pracovníků představuje celkový úspěch hlavně z právního hlediska, nicméně v praxi se jedná o nejméně využívanou ze čtyř svobod jednotného trhu. Zpráva zdůrazňuje, že většina Evropanů vidí pro práci v jiném státě EU příliš mnoho překážek a že v oblasti volného pohybu pracovníků je třeba překonat celou řadu právních a administrativních bariér. Zpráva uvádí, že překážky v této oblasti jsou ty nejobtížnější.

V červenci 2010 zveřejnila Komise sdělení nazvané *Potvrzení volného pohybu pracovníků: práva a hlavní vývojové změny*⁶, v němž uvedla, že bude hledat způsoby řešení nových potřeb a výzev (zejména ve světle nových vzorců mobility), se kterými se migrující pracovníci EU a jejich rodinní příslušníci setkávají, a v souvislosti s novou strategií jednotného trhu zváží, jak podpořit a posílit mechanismy účinnějšího uplatňování zásady rovného zacházení pro pracovníky EU a jejich rodinné příslušníky při výkonu práva volného pohybu.

Tento cíl byl znovu zdůrazněn ve zprávě o občanství EU za rok 2010 s názvem *Odstranit překážky pro výkon práv občanů EU*⁷ ze dne 27. října 2010. Komise určila rozdílné a

nepřihlašují, nebo proto, že stávající šetření se zaměřují zejména na občany, kteří v dané zemi „obvykle pobývají“, a nikoli na migrující pracovníky s krátkodobým pobytem (např. jen několik měsíců).

⁴ Eurobarometr 363 „Internal Market: Awareness, Perceptions and Impacts“, září 2011, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_363_en.pdf

⁵ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2011-0258+0+DOC+XML+V0//CS>

⁶ KOM(2010) 373, 13.7.2010, v konečném znění.

⁷ KOM(2010) 603.

nesprávné uplatňování práva EU na volný pohyb jako jednu z hlavních překážek, s níž se občané EU musí vyrovnávat, chtějí-li svá práva na základě práva EU účinně využívat. Komise proto oznámila svůj úmysl provést opatření, která „zjednoduší volný pohyb občanů EU a jejich rodinných příslušníků ze třetích zemí; za tímto účelem bude přísně dbát na dodržování právních předpisů EU včetně předpisů o zákazu diskriminace, bude propagovat správné postupy, zasadí se za lepší obeznamenost s předpisy EU v praxi a bude intenzivněji informovat občany EU o jejich právu na volný pohyb.“⁸

Dne 18. dubna 2012 předložila Komise balíček týkající se zaměstnanosti (sdělení Komise s názvem *Na cestě k hospodářské obnově vedoucí k intenzivnímu růstu pracovních míst*)⁹, v němž oznámila svůj úmysl „předložit legislativní návrh na podporu mobilních pracovníků (informace a poradenství) při výkonu práv vyplývajících ze Smlouvy a nařízení č. 492/2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie“.

Předseda Barroso (Hlavní směry politiky Komise na období 2010–2014) rovněž upozornil na nesoulad teorie a praxe a vyzval k tomu, aby se zásady volného pohybu a rovného zacházení staly skutečností v každodenním životě občanů. Ve svém projevu o stavu Unie předneseném dne 12. září 2012 zdůraznil předseda Barroso nutnost vytvořit evropský trh práce a umožnit lidem pracovat v jiné zemi tak jako doma¹⁰.

Rozdíly mezi právy, jež mají občané EU v teorii, a tím, co se děje v praxi, byly rovněž zmíněny v řadě zpráv různých orgánů, a Evropská unie je stále častěji vybízena, aby v této oblasti podnikla kroky¹¹. Rok 2013 byl nazván Evropským rokem občanů¹². Jeho hlavním tématem jsou práva občanů a opatření EU zajišťující, že tato práva jsou účinně prosazována ve prospěch občanů a EU jako celku.

Komise již řadu let dostává mnoho stížností od občanů, kteří chtějí odejít, nebo kteří již odešli do jiné země EU za prací a jejichž práva nejsou dodržována. Občané nevědí, jak tuto situaci v hostitelském členském státě řešit, a neumí překonat překážky, jimž čelí.

Problém

Překážek a problémů existuje celá řada.

a) Nedodržování práva EU ze strany veřejných orgánů (vnitrostátní právní předpisy nejsou v souladu s právem EU nebo jsou nesprávně uplatňovány) a důsledky pro migrující pracovníky ze zemí EU

Komisi jsou i nadále hlášeny přetrvávající problémy v členských státech v oblasti souladu vnitrostátních právních předpisů a obecných postupů s právem Unie. Patří mezi ně:

- při nábore pracovníků ze zemí EU jsou uplatňovány jiné podmínky,

⁸ Opatření č. 15 zprávy o občanství EU za rok 2010.

⁹ COM(2012) 173, 18.4.2012 final.

¹⁰ <http://ec.europa.eu/soteu2012/>

¹¹ Zpráva Evropského parlamentu o podpoře mobility pracovníků v rámci Evropské unie, červenec 2011; stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu určení přetrvávajících překážek mobility na vnitřním trhu práce, březen 2009.

¹² Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1093/2012/EU ze dne 21. listopadu 2012 o Evropském roku občanů (2013), Úř. věst. L 325, 23.11.2012, s. 1.

- požadavek na určitou státní příslušnost, pokud jde o přístup k pracovním místům, na něž se nevztahuje výjimka uvedená v čl. 45 odst. 4 SFEU,
- zavádění kvót podle státní příslušnosti pro občany EU (např. v oblasti sportu na profesionální úrovni),
- jiné pracovní podmínky pro občany ze zemí EU (odměna za práci, profesní rozvoj, platová třída atd.),
- přístup k sociálním výhodám podmíněn požadavky, které jsou snáze splnitelné pro občany daného státu než pro občany z jiných zemí EU (např. podmínka pobytu),
- odborná kvalifikace a zkušenosti získané v jiných členských státech nejsou pro přístup k zaměstnání buď započítávány vůbec, nebo jsou hodnoceny jinak než kvalifikace a zkušenosti získané v hostitelském členském státě (tj. domácí uchazeč získá body navíc),
- podmínka pobytu stanovená ve vnitrostátních právních předpisech pro získání studijních grantů pro migrující pracovníky z EU a jejich rodinné příslušníky navzdory ustálené judikatuře Soudního dvora v této oblasti,
- diskriminace příhraničních pracovníků.

b) Nedodržování práva EU ze strany zaměstnavatelů a právních poradců

Z informací shromážděných odborníky a Komisí¹³ vyplývá, že se stále objevují problémy s povědomím soukromých zaměstnavatelů o pravidlech EU bez ohledu na to, zda jsou vnitrostátní předpisy s právem EU v souladu či nikoli. Hlavními příčinami tohoto problému se zdá být malá informovanost o pravidlech a jejich špatné pochopení, zejména v případě soukromých zaměstnavatelů (o místo se mohou např. ucházet pouze osoby, které v daném státě určitou dobu pobývají, zaměstnavatelé neuznávají předchozí odborné zkušenosti nebo kvalifikace získané v jiné členském státě, jsou stanoveny nepřiměřené požadavky na znalost jazyka atd.).

Ani právní poradci nejsou s právem Unie v oblasti volného pohybu pracovníků vždy dostatečně obeznámeni.

c) Migrující pracovníci ze zemí EU nemají přístup k informacím nebo prostředkům pro zajištění svých práv

Občané v řadě průzkumů¹⁴ uvádějí, že neví, kam se obrátit, jestliže musí řešit problém týkající se jejich práv v rámci EU. Existují také důkazy svědčící o tom, že migranti považují přístup k ochraně, která jim je k dispozici, za obtížný. Nejsou například obeznámeni s vnitrostátními postupy a systémy, nemají dostatečné jazykové znalosti, aby se obrátili na určité služby, nebo jsou náklady na právní konzultace a pomoc příliš vysoké.

Zjištěné problémy se týkají i občanů EU, kteří odejdou za prací do jiného členského státu a poté ze za prací opět vrátí do svého vlastního členského státu.

Cíle

V zájmu vyřešení těchto problémů byly stanoveny konkrétní cíle:

¹³ Viz bod 2 níže.

¹⁴ Eurobarometr 363, *Internal Market: Awareness, Perceptions and Impacts*, září 2011, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_363_en.pdf

- snížení diskriminace migrujících pracovníků ze zemí EU na základě státní příslušnosti,
- odstranění nesouladu mezi právy migrujících pracovníků ze zemí EU na papíře a jejich výkonem v praxi pomocí správného provádění stávajících právních předpisů,
- snížení výskytu nekalých praktik vůči migrujícím pracovníkům ze zemí EU,
- a posílení postavení migrujících pracovníků ze zemí EU, aby bylo zajištěno dodržování jejich práv.

2. VÝSLEDKY KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

2.1. Konzultace se zúčastněnými stranami

a) Síť odborníků na volný pohyb pracovníků

Síť právních odborníků v oblasti volného pohybu pracovníků podává každoročně zprávy o právní situaci v této oblasti v Evropské unii¹⁵.

První zpráva¹⁶, dokončená v lednu 2011, se zaměřila na vykonatelnost práva na rovné zacházení na základě státní příslušnosti, pokud jde o migrující pracovníky ze zemí EU, a na stávající právní rámec v každém členském státě. Zpráva došla k závěru, že toto právo se zřídka těší stejné úrovni ochrany a zárukám jako právo na rovné zacházení na jiných základech (např. rasa, věk a pohlaví). Ve většině členských států EU se na migrující pracovníky ze zemí EU stále pohlíží spíše jako na pracovníky v postavení státních příslušníků třetích zemí než jako na pracovníky v postavení vlastních státních příslušníků. Rada migrujících pracovníků ze zemí EU, kteří se stali obětí diskriminace na základě státní příslušnosti, se musí spoléhat na širší výklad vnitrostátního práva přijatého za účelem provádění směrnic EU pro boj s diskriminací na jiném základě.

Druhá zpráva, předložená v říjnu 2011, obsahuje přehled hlavních problémů při uplatňování pravidel pro volný pohyb pracovníků, které byly zjištěny v každém členském státě. Byly zjištěny problémy, které mají v některých členských státech evidentně systémový charakter a které představují nezákonnou diskriminaci. Většina problémů vyplývá z nepřímé diskriminace nebo neoprávněných omezení výkonu práva pracovníků na volný pohyb. Příkladem je třeba situace, kdy pracovník má nárok na některé sociální a daňové výhody pouze tehdy, má-li v daném členském státě pobyt, nebo členské státy, které při vypočítávání délky služby ve

¹⁵ Výroční evropské zprávy, které síť předložila od roku 2006, jsou k dispozici na těchto stránkách: <http://ec.europa.eu/social/keyDocuments.jsp?type=0&policyArea=25&subCategory=475&country=0&year=0&advSearchKey=%22national+report%22&mode=advancedSubmit&langId=cs>

Vycházejí z výročních vnitrostátních zpráv předkládaných za každý členský stát, které jsou k dispozici na

<http://ec.europa.eu/social/keyDocuments.jsp?type=0&policyArea=25&subCategory=475&country=0&year=0&advSearchKey=%22national+report%22&mode=advancedSubmit&langId=cs>

¹⁶ Tematická zpráva *Application of Regulation 1612/68* (Uplatňování nařízení (EHS) č. 1612/68), leden 2011 <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=475&langId=en>

veřejném sektoru a souvisejících výhod nezohledňují roky odpracované na podobné pozici v jiném členském státě EU.

b) Diskuse v Poradním výboru pro volný pohyb pracovníků

Překážky volného pohybu pracovníků, problém diskriminace na základě státní příslušnosti a nutnost lépe prosazovat stávající pravidla EU byly předmětem diskusí na řadě zasedání Poradního výboru pro volný pohyb pracovníků v období od října 2010 do října 2012. Členové poradního výboru, který je složen ze zástupců členských států a sociálních partnerů zastoupených na celoevropské i vnitrostátní úrovni, byli rovněž požádáni o vyplnění dotazníku vypracovaného Komisí. Cílem dotazníku bylo zjistit, jaké činnosti jsou vyvíjeny na vnitrostátní úrovni za účelem informovat, pomáhat, podporovat a chránit pracovníky ze zemí EU, pokud jde o provádění nařízení (EU) č. 492/2011.

Členové výboru uznávají význam skutečného a účinného uplatňování stávajících práv. V této souvislosti bylo navrženo široké spektrum možných opatření, počínaje informační kampaní až po rozhodnější prosazování pravidel a lepší přístup k informacím a podpoře pro migrující pracovníky ze zemí EU. Na zasedání Poradního výboru pro volný pohyb pracovníků dne 30. října 2012 vyjádřili sociální partneři, EKOS (Evropská konfederace odborových svazů) i BUSINESSEUROPE širokou podporu pro návrh směrnice.

c) Veřejné konzultace

Komise uskutečnila od června do srpna 2011 veřejné konzultace. Občané, vnitrostátní orgány, odbory, organizace zaměstnavatelů a různá sdružení (nevládní organizace, sdružení nezávislých odborníků atd.) předložili svůj pohled na hlavní problémy, jimž pracovníci čelí při výkonu práva na volný pohyb, na stávající úroveň ochrany pracovníků a na nutnost kroků, jež by EU měla podniknout, aby pracovníci mohli plně užívat svá práva.

Komise obdržela celkem 243 odpovědí, přičemž 169 zaslali občané a 74 organizace, včetně vnitrostátních orgánů. Pokud jde o odpovědi organizací, byly při poskytování příspěvků nejméně aktivnější odbory (27 % respondentů), dále pak nevládní organizace (17 %), vnitrostátní orgány (15 %) a organizace zaměstnavatelů (12 %).

Většina respondentů souhlasila s tvrzením, že pracovníci ze zemí EU by měli být proti diskriminaci na základě státní příslušnosti lépe chráněni. Odbory, nevládní organizace, soukromé společnosti, regionální a místní orgány a občané uvedli jako nejdůležitější krok přijetí právních předpisů EU. Vnitrostátní orgány neměly jednotný názor. Zaměstnavatelé jasně uvedli, že velmi důležitá je lepší informovanost. Většina respondentů rovněž považovala za důležité zřídit kontaktní místa nebo struktury v členských státech. Jako důležitý nástroj byla též zmíněna výměna osvědčených postupů mezi zeměmi EU, přičemž neziskové organizace, odbory, soukromé společnosti a regionální orgány¹⁷ považovaly za významné podpůrné organizace.

¹⁷ Shrnutí získaných odpovědí je uvedeno v příloze 7 a 8 pracovního dokumentu útvarů Komise *Podnět na podporu migrujících pracovníků ze zemí EU při výkonu jejich práv volného pohybu* připojeného k tomuto návrhu.

2.2. Posouzení dopadů

V souladu s politikou zlepšování právní úpravy Komise provedla posouzení dopadů různých možností opatření, které vycházelo z externí studie¹⁸ dokončené v březnu 2012¹⁹.

Různé možnosti opatření obsahují celou řadu variant s různou mírou intervence ze strany EU: zachování stávajícího stavu, změna bez regulace, nebo regulace. Pokud jde o poslední variantu, existují rozdílné scénáře, od „měkké“ intervence (nezávazný právní nástroj, např. doporučení) až po maximální intervenci ve formě závazného právního nástroje, např. směrnice.

Všechny tyto varianty byly posouzeny z hlediska celkových cílů.

Z posouzení dopadů vyplynulo, že skutečnou změnu v oblasti výkonu práv na volný pohyb by přinesl závazný právní podnět. Závazný právní nástroj ukládající povinnosti pro členské státy přijmout příslušná opatření, která zajistí existenci účinných mechanismů pro šíření informací a zpřístupnění poradenství občanům, je účinný a efektivní způsob splnění výše uvedených cílů.

Preferovanou možností je směrnice v kombinaci s dalšími iniciativami, jako například společné pokyny ke konkrétním tématům, které má přijmout technický výbor²⁰ pro volný pohyb pracovníků. Společné pokyny by se zabývaly specifickou otázkou uplatňování práva EU v oblasti volného pohybu pracovníků.

Směrnice zavádějící opatření na podporu migrujících pracovníků ze zemí EU, kteří řeší problémy v oblasti volného pohybu, by se zaměřila na zlepšení informovanosti vnitrostátních orgánů o celé záležitosti a podpořila jejich kroky v boji s diskriminací na základě státní příslušnosti. Díky zviditelnění této otázky by si občané byli více vědomi svých práv a rovněž by se zlepšila informovanost zaměstnavatelů ve veřejném i soukromém sektoru a dalších zúčastněných stran (nevládních organizací, sociálních partnerů atd.). Navíc, aniž by směrnice znamenala pro zaměstnavatele další zátěž, výrazně by přispěla k lepšímu porozumění a prosazování práva EU zavedením konkrétního požadavku na členské státy, a sice zajistit zúčastněným stranám lepší informace. Dále díky poskytnutí konkrétních prostředků nápravy porušování práv stanovených v článku 45 SFEU a umožnění intervence jménem migrujících pracovníků ze zemí EU pro třetí strany bude pro občany výkon práv a jeho podpora snazší.

Návrh posouzení dopadů byl v červenci 2012 schválen Výborem pro posuzování dopadů. Jeho stanovisko, jakož i konečné znění posouzení dopadů a jeho souhrn jsou zveřejněny společně s tímto návrhem.

¹⁸ Vícestranná rámcová smlouva, VT 2011/012, *Study to analyse and assess the socio-economic and environmental impact of possible EU initiatives in the area of freedom of movement of workers, in particular with regard to the enforcement of the current EU provisions* (VC/2011/0476) (studie, která provádí analýzu a posouzení socio-ekonomického a environmentálního dopadu možných podnětů EU v oblasti volného pohybu pracovníků, zejména pokud jde o prosazování stávajících ustanovení EU).

¹⁹ *Study to analyse and assess the impact of possible EU initiatives in the area of freedom of movement for workers, in particular with regard to the enforcement of current provisions* (studie, která provádí analýzu a posouzení dopadu možných podnětů EU v oblasti volného pohybu pracovníků, zejména pokud jde o prosazování stávajících ustanovení), provedená společností Ramboll, <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=474&langId=en>

²⁰ Technický výbor uvedený v nařízení (EU) č. 492/2011 sestává ze zástupců členských států.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

3.1. Obecné souvislosti – shrnutí navrhovaných opatření

Cílem předkládaného návrhu směrnice je zlepšit a posílit způsob, jakým jsou v praxi v Evropské unii uplatňována ustanovení článku 45 SFEU a nařízení (EU) č. 492/2011 stanovením obecného společného rámce příslušných ustanovení a opatření podporujících lepší a jednotnější uplatňování práv, která právo EU uděluje pracovníkům a jejich rodinným příslušníkům využívajícím právo na volný pohyb.

Konkrétně návrh směrnice zavádí právní závazky s cílem:

- zaručit migrujícím pracovníkům v EU vhodné prostředky nápravy na vnitrostátní úrovni. Každý pracovník ze zemí EU, který se domnívá, že se stal obětí diskriminace na základě státní příslušnosti, by měl mít možnost využít příslušné správní nebo soudní řízení, aby se mohl diskriminačnímu chování bránit,
- dále pracovníky chránit tím, že sdružení, organizace nebo jiné právnické osoby, které mají oprávněný zájem podporovat právo na volný pohyb pracovníků, se budou moci v případě porušení práv migrujících pracovníků ze zemí EU účastnit jakéhokoli správního nebo soudního řízení buď jménem těchto pracovníků, nebo na jejich podporu,
- na vnitrostátní úrovni zřídit struktury nebo subjekty, které budou prosazovat výkon práv na volný pohyb poskytováním informací, podporou a pomocí migrujícím pracovníkům ze zemí EU, kteří se stali obětí diskriminace na základě státní příslušnosti,
- zlepšit informovanost zaměstnavatelů, pracovníků a jakýchkoli dalších zúčastněných stran pomocí snadno dostupných relevantních informací,
- podporovat dialog s příslušnými nevládními organizacemi a sociálními partnery.

3.2. Právní základ

Tento návrh je založen na článku 46 SFEU, což je stejný právní základ jako v případě nařízení (EU) č. 492/2011, který umožňuje přijímání nařízení a směrnic řádným legislativním postupem.

3.3. Zásady subsidiarity a proporcionality

Problémy zjištěné v oblasti uplatňování a prosazování práva EU v oblasti volného pohybu pracovníků, a to zejména nařízení (EU) č. 492/2011, souvisí s cíli stanovenými v čl. 3 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii, podle kterého Evropská unie vytvořila vnitřní trh založený na vysoce konkurenceschopném sociálně tržním hospodářství směřujícím k plné zaměstnanosti a společenskému pokroku, a v článcích 45 SFEU (volný pohyb pracovníků ze zemí EU a zákaz jejich diskriminace na základě státní příslušnosti) a 18 SFEU (zákaz diskriminace občanů EU na základě státní příslušnosti).

Příslušná pravidla EU musí být uplatňována správně a účinně. Rozdíly a nesrovnalosti ve způsobu, jakým je nařízení (EU) č. 492/2011 v různých členských státech uplatňováno a prosazováno, poškozují řádné fungování volného pohybu coby základní svobody. Existují důkazy, z nichž vyplývá, že vytvoření požadovaných rovných podmínek pro pracovníky

využívající svá práva na volný pohyb v celé EU je velmi obtížné. Za těchto okolností lze nezbytné právní jasnosti a jistoty dosáhnout pouze na úrovni EU.

Cíle návrhu nemohou být dostatečně splněny na úrovni členských států, a vyžadují proto opatření na úrovni EU.

V souladu se zásadou proporcionality tato směrnice nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů. V zájmu lepšího uplatňování a prosazování nařízení (EU) č. 492/2011 v praxi, se navrhuje preventivní opatření, jako záruka vhodných prostředků nápravy a zajištění informační podpory a poradenství v souladu s tradicemi a zvyklostmi jednotlivých států.

Vzhledem k charakteru navrhovaných opatření si členské státy budou moci zvolit způsob provádění opatření, který nejvíce vyhovuje jejich soudním systémům a řízením.

3.4. Podrobné vysvětlení návrhu

3.4.1. KAPITOLA I OBECNÁ USTANOVENÍ

3.4.1.1. Článek 1 – Předmět

Článek 45 SFEU je ustanovení práva EU, které je přímo použitelné ve vnitrostátním právním řádu členských států a které evropským občanům přímo uděluje právo odejít do jiného členského státu za prací a ucházet se o skutečně nabízená pracovní místa, pracovat v tomto státě, aniž by k tomu bylo třeba pracovní povolení, za tímto účelem v něm pobývat a zůstat v něm i po skončení zaměstnání. Článek dále stanoví právo na rovné zacházení se státními příslušníky hostitelského státu, pokud jde o zaměstnávání, odměnu za práci a jiné pracovní podmínky. To zahrnuje odstranění jakékoli diskriminace (přímé nebo nepřímé) na základě státní příslušnosti při výkonu těchto práv, jakož i veškerých neoprávněných překážek, které brání výkonu práva na volný pohyb²¹.

Nařízení (EU) č. 492/2011 je rovněž právní nástroj, který je ze své podstaty přímo použitelný, a členské státy tudíž nemusí přijímat prováděcí opatření, aby se jejich občané mohli spoléhat na práva stanovená v uvedeném nařízení.

Práva, která uvedené nařízení uděluje jednotlivcům a jejichž prosazování bude na základě tohoto návrhu jednodušší, jsou stanovena v kapitole I „Zaměstnávání, rovné zacházení a rodiny pracovníků“, článcích 1 až 10. Týkají se zejména zaměstnávání (oddíl 1, Přístup k zaměstnání, články 1 až 6), rovného zacházení ve vztahu k podmínkám zaměstnávání a pracovním podmínkám (oddíl 2, Výkon zaměstnání a rovnost zacházení, články 7 až 9) a ve vztahu k rodinným příslušníkům pracovníka (oddíl 3, Rodiny pracovníků, článek 10).

Tento návrh směrnice se netýká kapitoly II, *Zprostředkování zaměstnání a dosažení rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou* (články 11–20), kapitoly III, *Subjekty pro zajišťování úzké spolupráce mezi členskými státy v oblasti volného pohybu pracovníků a jejich zaměstnávání* (články 20 až 34), ani kapitoly IV, *Závěrečná ustanovení* (články 35 až 42) nařízení (EU) č. 492/2011.

²¹ Viz zejména věc C-325/08: Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. března 2010, *Olympique Lyonnais v. Olivier Bernard*, *Newcastle UFC*, Sb. rozh. 2010, s. I-2177.

3.4.1.2. Článek 2 – Oblast působnosti

Návrh nemění oblast působnosti nařízení (EU) č. 492/2011. Použije se pouze v případě diskriminace na základě státní příslušnosti ve vztahu k otázkám, které pokrývá uvedené nařízení, zavedením ustanovení o ochraně, informacích a podpoře v souladu s články 3 až 7 tohoto návrhu směrnice. Podporuje záruku rovného zacházení a posiluje právní ochranu v případě neoprávněných překážek, pokud jde o přístup a způsobilost k zaměstnání pro pracovníky využívající své právo na volný pohyb v rámci Evropské unie.

V této souvislosti se tento návrh směrnice vztahuje na tyto oblasti:

- přístup k zaměstnání,
- podmínky zaměstnávání a pracovní podmínky, zejména pokud jde o odměnu za práci a propouštění,
- přístup k sociálním a daňovým výhodám,
- členství v odborech,
- přístup k odborné přípravě,
- přístup k bydlení,
- přístup dětí pracovníků ke vzdělávání.

3.4.2. KAPITOLA II - PROSAZOVÁNÍ

3.4.2.1. Článek 3 – Obrana práv – prostředky nápravy – lhůty

Tento článek ukládá členským státům povinnost zajistit pro migrující pracovníky ze zemí EU vhodné prostředky nápravy na vnitrostátní úrovni. Dále se týká prosazování a obrany práv, což samo o sobě představuje základní právo. Listina základních práv Evropské unie potvrzuje právo na účinnou právní ochranu každému, jehož práva a svobody zaručené právem Evropské unie jsou porušována nebo nejsou dodržována. Předkládaný návrh se týká soudních i mimosoudních prostředků nápravy, včetně alternativních mechanismů pro urovnávání sporů, jako je smírčí nebo mediační řízení. Alternativou k soudům může být i ombudsman a subjekty zabývající se rovným zacházením nebo jiné podobné struktury. V souladu s článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie tento článek uvádí, že pokud členské státy stanoví pouze správní řízení, musí zajistit, že veškerá správní rozhodnutí mohou být napadena u soudu.

V souladu s judikaturou Soudního dvora²² stanoví odstavec 2 tohoto článku, že odstavec 1 se použije, aniž jsou dotčena vnitrostátní pravidla pro lhůty týkající se podávání žalob v případě zásady rovnosti zacházení. Tyto lhůty však nesmí výkon práv udělených právem EU v oblasti volného pohybu pracovníků v praxi znemožňovat nebo nadměrně ztěžovat.

3.4.2.2. Článek 4 – Účast sdružení, organizací a dalších právnických osob

Tento článek zavádí povinnost pro členské státy zajistit, aby se sdružení, organizace nebo právnické osoby (např. odbory, nevládní nebo jiné organizace) mohly v případě porušení práv migrujících pracovníků ze zemí EU, která jsou stanovena v této směrnici nebo nařízení (EU) č. 492/2011, účastnit buď jménem těchto pracovníků, nebo na jejich podporu, jakéhokoli

²² Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. května 2000, Preston, C-78/98, Recueil 2000, s. I-03201.

soudního nebo správního řízení. Způsob, jakým by toto ustanovení mělo být prováděno v praxi, by stanovily členské státy v souladu s vnitrostátními soudními systémy a řízeními.

Sdružení, organizace nebo jiné právnické osoby mohou při obraně práv jménem, nebo na podporu pracovníka a jeho rodinných příslušníků hrát významnou úlohu²³. Tato pomoc se může mezi jednotlivými členskými státy lišit v závislosti na soudním systému, řízeních, tradicích a postupech (např. zda mohou za oběti diskriminace intervenovat, nést náklady nebo jim jinak pomáhat odbory).

Stejně jako v případě článku 3, stanoví čl. 4 odst. 2, že odstavec 1 se použije, aniž jsou dotčena vnitrostátní pravidla pro lhůty týkající se podávání žalob.

3.4.3. *KAPITOLA III - PODPORA ROVNÉHO ZACHÁZENÍ – KONTAKTNÍ MÍSTA, STRUKTURY NEBO SUBJEKTY – DIALOG*

3.4.3.1. Článek 5 – kontaktní místa, struktury nebo subjekty

Tento článek stanoví zřízení struktur nebo subjektů pro informace, propagaci a podporu na vnitrostátní úrovni s cílem podporovat migrující pracovníky ze zemí EU a propagovat, analyzovat a monitorovat práva, která jim a jejich rodinným příslušníkům uděluje právo EU. Tuto úlohu však mohou vykonávat i stávající subjekty již zřízené členskými státy za účelem boje proti diskriminaci na jiném základě v souvislosti s prováděním právních předpisů EU, nebo agentury, které na vnitrostátní úrovni zodpovídají za obranu lidských práv nebo práv jednotlivců. V tomto případě musí členské státy zajistit, že stávajícímu subjektu budou přiděleny dostatečné zdroje potřebné k vykonávání nových úkolů. Za tímto účelem by mohla být odborná příprava odborníků způsobilá k financování z Evropského sociálního fondu.

Úkoly těchto struktur nebo subjektů by měly zahrnovat:

- a) poskytování informací všem příslušným zúčastněným stranám a zajišťování větší podpory migrujícím pracovníkům ze zemí EU; poskytování poradenství a pomoci údajným obětem diskriminace při podávání stížností, aniž jsou dotčena práva právnických osob uvedených v článku 4. Zatímco v některých zemích mají subjekty zabývající se rovným zacházením a zřízené na základě směrnic EU zaměřených na boj proti diskriminaci na jiných základech právní postavení a mohou podávat žalobu u soudu, v jiných mohou pouze poskytnout žalobci pomoc nebo předložit soudu připomínky;
- b) provádění nezávislých šetření týkajících se diskriminace na základě státní příslušnosti;
- c) zveřejňování nezávislých zpráv a předkládání doporučení týkajících se rovného zacházení a boje s diskriminací na základě státní příslušnosti;
- d) zveřejňování informací o veškerých problémech týkajících se uplatňování pravidel EU o volném pohybu pracovníků na vnitrostátní úrovni.

²³ V současné době existuje toto právo v různých formách ve většině členských států, s výjimkou Německa, Estonska a Malty.

Bylo by na každém členském státě, aby posoudil, zda je nutné vytvořit zcela nové struktury, nebo zda lze výše uvedené úkoly na podporu nediskriminace ve všech členských státech přidělit stávajícím subjektům. V současné době by „státní příslušnost“ mohla být zařazena do pravomocí stávajících subjektů zabývajících se rovným zacházením v devatenácti členských státech²⁴.

Tento článek dále stanoví součinnost stávajících nebo nových struktur či subjektů s dalšími informačními, propagačními a podpůrnými nástroji na úrovni EU, jako např. Vaše Evropa, SOLVIT, EURES, Enterprise Europe Network a jednotná kontaktní místa.

Využití stávajících struktur s sebou přináší výhodu přístupu k existujícím znalostem a zkušenostem. Kromě toho se tím zvyšuje transparentnost a dostupnost, jelikož se předchází riziku zaměňování a nejistoty, kam se obrátit v případě problémů.

3.4.3.2. Článek 6 – Dialog

Tento článek vyžaduje, aby členské státy v souladu s vnitrostátními tradicemi a zvyklostmi, přijaly příslušná opatření na podporu dialogu se sociálními partnery a nevládními organizacemi, které mají v souladu s vnitrostátními předpisy a zvyklostmi oprávněný zájem přispívat k boji proti diskriminaci na základě státní příslušnosti.

3.4.4. *KAPITOLA IV – PŘÍSTUP K INFORMACÍM*

3.4.4.1. Článek 7 – Šíření informací

Tento článek upravuje příslušné šíření informací o právech pracovníků a jejich rodinných příslušníků, pokud jde o rovné zacházení, vyplývajících z této směrnice a z článků 1 až 10 nařízení (EU) č. 492/2011. Čím účinnější je systém informování veřejnosti a prevence, tím méně bude zapotřebí jednotlivých zásahů. Návrh směrnice ponechává výběr informačních nástrojů na členských státech, nicméně digitální nebo online informace s odkazy na stávající informační nástroje na úrovni EU, internetové stránky Vaše Evropa a EURES by měly být uváděny povinně.

To lze však doplnit jakýmkoli dalšími veřejnými informačními aktivitami využívajícími osvědčené postupy uvedené vnitrostátními odborníky a zúčastněnými stranami, jako například informační kampaně nebo konkrétní informace. Při šíření informací by rovněž mohla být velmi důležitá aktivní role sociálních partnerů, subjektů zabývajících se rovným zacházením, nevládních organizací a dalších sdružení.

3.4.5. *KAPITOLA V – ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ*

3.4.5.1. Článek 8 - Minimální požadavky

První odstavec představuje standardní ustanovení o zákazu snížení úrovně právní ochrany, které uvádí, že členským státům, které již mají nebo hodlají přijmout právní předpisy zajišťující vyšší úroveň ochrany než zaručuje navrhovaná směrnice, v tom nebude bráněno.

²⁴ AT, BE, BG, EE, FI, FR, HU, IE, IT, LT, LV, NL, PL, PT, RO, SE, SL, SK, UK. Podrobnější informace jsou uvedeny v pracovním dokumentu útvarů Komise „Podnět na podporu migrujících pracovníků ze zemí EU při výkonu jejich práv volného pohybu“ připojeném k tomuto návrhu, bod 3.1.3.

Druhý odstavec výslovně uvádí, že je na uvážení členských států, zda rozšíří pravomoci subjektů uvedených v článku 5 tak, aby zahrnovaly i zákaz diskriminace na základě státní příslušnosti pro všechny občany EU a jejich rodinné příslušníky využívající svého práva na volný pohyb, které je stanoveno v článku 21 SFEU a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států²⁵.

Třetí odstavec stanoví, že členské státy by při provádění této směrnice neměly snižovat stávající úroveň ochrany proti diskriminaci.

3.4.5.2. Článek 9 - Provedení ve vnitrostátním právu

Po členských státech se žádá, aby přijaly nezbytná prováděcí opatření ve lhůtě dvou let od vstupu této směrnice v platnost a aby splnily určité požadavky na informace, a sice sdělily Komisi, jak byla směrnice ve vnitrostátním právu provedena a uvedly odkaz na veškerá prováděcí opatření.

V této souvislosti v souladu se Společným politickým prohlášením členských států a Komise o informativních dokumentech ze dne 28. září 2011 by bylo vhodné, aby členské státy doplnily oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu o jeden či více dokumentů s informacemi o vztahu mezi jednotlivými složkami této směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních nástrojů přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu. Vzhledem k tomu, že v případě některých ustanovení této směrnice, jako například ustanovení ohledně struktur či subjektů stanovených v článku 5, v řadě členských států již v důsledku provádění právních předpisů EU existují právní předpisy týkající se boje proti diskriminaci na jiných základech, nebo zde působí agentury, které jsou na vnitrostátní úrovni odpovědné za obranu lidských práv nebo ochranu práv osob, umožnily by informativní dokumenty lépe identifikovat konkrétní přijatá nebo již zavedená opatření, jejichž cílem je boj proti diskriminaci na základě státní příslušnosti.

3.4.5.3. Článek 10 - Zpráva

Nejpozději dva roky od uplynutí lhůty pro provedení této směrnice musí Komise předložit Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu týkající se jejího provedení. V nezbytných případech může Komise rovněž předložit příslušné návrhy na další opatření. Z toho důvodu bude Komise v souvislosti se zprávou o provádění směrnice a zkušenostmi získanými v praxi rovněž monitorovat, jak členské státy přistoupily k rozšíření pravomocí struktur a subjektů uvedených v článku 5 o právo na rovné zacházení bez diskriminace na základě státní příslušnosti pro všechny občany Unie a jejich rodinné příslušníky využívající svého práva na volný pohyb na základě práva Unie.

3.4.5.4. Článek 11 – Vstup v platnost

Jedná se o standardní ustanovení, které uvádí, že tato směrnice vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

²⁵ Úř. věst. L 158, 30.4.2004.

3.4.5.5. Článek 12 – Určení

Jedná se o standardní ustanovení, které uvádí, že tato směrnice je určena členským státům.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Očekává se, že tento návrh bude mít pro rozpočet Unie omezené důsledky. Předpokládá se, že výdaje na hodnotící studii, která má být provedena v roce 2015, nepřekročí 0,300 milionů EUR a že budou pokryty prostředky, jež jsou k dispozici v rámci rozpočtové položky financující volný pohyb pracovníků, koordinaci systémů sociálního zabezpečení a opatření pro migranty, včetně migrantů z třetích zemí. Náklady na lidské zdroje (0,131 milionů EUR/rok) pokryje okruh 5 víceletého finančního rámce. Podrobnosti jsou uvedeny ve finančním výkazu, který je přílohou tohoto návrhu.

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o opatřeních usnadňujících výkon práv, která jsou pracovníkům udělena v souvislosti s volným pohybem pracovníků

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 46 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru²⁶,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů²⁷,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Volný pohyb pracovníků je zakotven v článku 45 Smlouvy o fungování Evropské unie, je základní svobodou občanů EU a jedním z pilířů vnitřního trhu Unie. Jeho provádění je dále rozvinuto právem Unie, jehož cílem je zaručit plný výkon práv udělených občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům.
- (2) Volný pohyb pracovníků dále představuje klíčový prvek pro rozvoj skutečného trhu práce Unie, jelikož pracovníkům umožňuje stěhovat se z oblastí s vysokou nezaměstnaností do oblastí s nedostatkem pracovních sil, pomáhá jim nalézt pracovní místa, která lépe odpovídají jejich dovednostem, a odstraňuje kritická místa na trhu práce.
- (3) Volný pohyb pracovníků dává všem občanům právo svobodně odejít do jiného členského státu za prací a za tímto účelem v něm také pobývat. Chrání je před

²⁶ Úř. věst. C ..., ..., s.

²⁷ Úř. věst. C ..., ..., s.

diskriminací na základě státní příslušnosti, pokud jde o zaměstnávání, odměnu za práci a jiné pracovní podmínky, zajištěním rovného zacházení ve srovnání se státními příslušníky hostitelského členského státu. Volný pohyb pracovníků je třeba odlišovat od volného pohybu služeb, který zahrnuje právo podniků poskytovat služby v jiném členském státě a za tímto účelem dočasně vyslat vlastní pracovníky do jiného členského státu, aby tam vykonávali práci nezbytnou k poskytnutí těchto služeb.

- (4) S ohledem na pracovníky a jejich rodiny využívající svého práva na volný pohyb uděluje článek 45 Smlouvy významná práva pro výkon této základní svobody, která jsou podrobněji stanovena v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie²⁸.
- (5) Účinné uplatňování volného pohybu pracovníků však stále představuje závažný problém a řada pracovníků si často není svých práv na volný pohyb vědoma. Při pohybu mezi členskými státy Evropské unie stále dochází k diskriminaci pracovníků na základě státní příslušnosti. Mezi právními předpisy a jejich uplatňováním v praxi tedy existuje nesoulad, který je třeba odstranit.
- (6) V červenci 2010 zveřejnila Komise sdělení nazvané *Potvrzení volného pohybu pracovníků: práva a hlavní vývojové změny*²⁹, v němž uvedla, že bude hledat způsoby řešení nových potřeb a výzev (zejména ve světle nových vzorců mobility), se kterými se migrující pracovníci EU a jejich rodinní příslušníci setkávají, a v souvislosti s novou strategií jednotného trhu zváží, jak podpořit a posílit mechanismy účinnějšího uplatňování zásady rovného zacházení pro pracovníky EU a jejich rodinné příslušníky při výkonu práva volného pohybu.
- (7) Ve zprávě o občanství EU za rok 2010 s názvem *Odstranit překážky pro výkon práv občanů EU* ze dne 27. října 2010³⁰ určila Komise rozdílné a nesprávné uplatňování práva Unie na volný pohyb jako jednu z hlavních překážek, s níž se občané Unie musí vyrovnávat, chtějí-li svá práva na základě práva Unie účinně využívat. Komise proto oznámila svůj úmysl provést opatření, která „zjednoduší volný pohyb občanů EU a jejich rodinných příslušníků ze třetích zemí; za tímto účelem bude přísně dbát na dodržování právních předpisů EU včetně předpisů o zákazu diskriminace, bude propagovat správné postupy, zasadí se za lepší obeznámenost s předpisy EU v praxi a bude intenzivněji informovat občany EU o jejich právu na volný pohyb“ (opatření č. 15 zprávy o občanství EU za rok 2010).
- (8) Dne 18. dubna 2012 předložila Komise balíček týkající se zaměstnanosti (sdělení Komise s názvem *Na cestě k hospodářské obnově vedoucí k intenzivnímu růstu pracovních míst*)³¹, v němž oznámila svůj úmysl „předložit legislativní návrh na podporu mobilních pracovníků (informace a poradenství) při výkonu práv vyplývajících ze Smlouvy a nařízení č. 492/2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie“.

²⁸ Úř. věst. L 141, 27.5.2011, s. 1.

²⁹ KOM(2010) 373, 13.7.2010, v konečném znění.

³⁰ KOM(2010) 603.

³¹ COM(2012) 173, 18.4.2012, final.

- (9) Přiměřené a účinné uplatňování a prosazování jsou klíčovými prvky při ochraně práv pracovníků, zatímco nedostatečné prosazování oslabuje účinnost pravidel Unie, která se na tuto oblast vztahují.
- (10) Účinnější a jednotnější uplatňování práv vyplývajících z pravidel Unie pro volný pohyb pracovníků je rovněž nezbytné pro řádné fungování vnitřního trhu.
- (11) Uplatňování a monitorování pravidel Unie pro volný pohyb by se mělo zlepšit s cílem zajistit lepší informovat pracovníků o jejich právech, pomáhat jim a chránit je při výkonu jejich práv a bojovat s obcházením těchto pravidel ze strany veřejných orgánů a veřejných nebo soukromých zaměstnavatelů.
- (12) V zájmu zajištění správného uplatňování zásadních pravidel týkajících se práv pracovníků na volný pohyb za účelem práce a v zájmu monitorování dodržování těchto pravidel by členské státy měly přijmout vhodná opatření, která pracovníky ochrání jak před diskriminací na základě státní příslušnosti, tak před veškerými neoprávněnými překážkami při výkonu těchto práv.
- (13) Za tímto účelem je vhodné stanovit konkrétní pravidla pro účinné prosazování zásadních pravidel, která upravují volný pohyb pracovníků, a podpořit lepší a jednotnější uplatňování článku 45 Smlouvy a nařízení (EU) č. 492/2011.
- (14) Za těchto okolností by pracovníci, kteří byli vystaveni diskriminaci na základě státní příslušnosti nebo byli při výkonu svých práv na volný pohyb neoprávněně omezováni, měli mít přiměřené a účinné prostředky právní ochrany a nápravy. Pokud členské státy stanoví pouze správní řízení, musí zajistit, že veškerá správní rozhodnutí mohou být napadena u soudu ve smyslu článku 47 Listiny základních práv Evropské unie.
- (15) Pro zajištění účinnější úrovně ochrany by sdružení a právnické osoby měly být rovněž zmocněny účastnit se řízení, za podmínek stanovených členskými státy, jménem oběti nebo na její podporu, aniž jsou dotčeny vnitrostátní procesní předpisy týkající se zastupování a obhajoby před soudy.
- (16) Pokud jde o lhůty uvedené v čl. 3 odst. 2 a čl. 4 odst. 2 a v souladu s judikaturou Soudního dvora³² by tyto lhůty měly být stanoveny tak, aby výkon práv udělených právem Unie nemohly v praxi znemožňovat nebo nadměrně ztěžovat.
- (17) Ochrana před diskriminací na základě státní příslušnosti by byla sama o sobě posílena, kdyby v každém členském státě existovaly organizace s pravomocí podporovat rovné zacházení, analyzovat problémy v případech jednotlivých občanů, zkoumat možná řešení a poskytovat konkrétní pomoc pracovníkům ze zemí Unie využívajícím své právo na volný pohyb.
- (18) Rozhodnutí, zda úkoly uvedené v článku 5 této směrnice přidělit již existujícímu subjektu, který má širší záběr, pokud jde o základ diskriminace, je na každém členském státě. V případě, že úkoly uvedené v článku 5 budou plněny na základě rozšíření mandátu již stávajícího subjektu nebo struktury, měly by členské státy zajistit, že tomuto stávajícímu subjektu budou k vykonávání nových úkolů přiděleny

³² Rozsudek Soudního dvora ze dne 16. května 2000, Preston, C-78/98, Recueil 2000, s. I-03201.

dostatečné zdroje, aby se zajistilo, že plnění již existujících úkolů těchto subjektů tím nebude ohroženo.

- (19) Členské státy by měly podpořit součinnost s existujícími informačními a podpůrnými nástroji na úrovni Unie a za tímto účelem zajistit, že stávající či nově vytvořené subjekty jsou obeznámeny s existujícími informačními a podpůrnými službami, jako Vaše Evropa, SOLVIT, EURES, Enterprise Europe Network a jednotná kontaktní místa, využívají je a spolupracují s nimi.
- (20) Členské státy by měly podporovat dialog s nevládními organizacemi a mezi sociálními partnery s cílem odstranit různé formy diskriminace na základě státní příslušnosti a bojovat s nimi.
- (21) Členské státy by měly zajistit, aby informace o podmínkách zaměstnávání byly dostupnější pracovníkům z jiných členských států, zaměstnavatelům a dalším zúčastněným stranám.
- (22) Členské státy by měly stanovit způsob, jakým mohou zaměstnavatelé, pracovníci a další osoby získat snadno dostupné a relevantní informace týkající se ustanovení této směrnice a příslušných ustanovení nařízení (EU) č. 492/2011. Tyto informace by měly být snadno dostupné i prostřednictvím internetových stránek Vaše Evropa a EURES.
- (23) Tato směrnice stanoví minimální požadavky, a dává tak členským státům možnost přijmout nebo zachovat příznivější úpravu. Členské státy mají kromě toho možnost rozšířit pravomoci organizací, jimž byly svěřeny úkoly související s ochranou migrujících pracovníků Unie před diskriminací na základě státní příslušnosti tak, aby v nich bylo zahrnuto i právo na rovné zacházení bez diskriminace na základě státní příslušnosti pro všechny občany Unie a jejich rodinné příslušníky využívající svého práva na volný pohyb, jak stanoví článek 21 SFEU a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států³³. Provádění této směrnice by nemělo sloužit k ospravedlnění jakéhokoli zhoršení ve vztahu k situaci, která již v členském státě existuje.
- (24) Účinné provádění ustanovení této směrnice znamená, že členské státy by měly při přijímání příslušných opatření, jež mají zajistit soulad s touto směrnicí, uvést odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při úředním vyhlášení těchto prováděcích opatření.
- (25) Členské státy se v souladu se Společným politickým prohlášením členských států a Komise o informativních dokumentech ze dne 28. září 2011 zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu o jeden či více dokumentů s informacemi o vztahu mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních nástrojů přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu. Ve vztahu k této směrnicí považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné.

³³ Úř. věst. L 158, 30.4.2004.

- (26) Po uplynutí přiměřené doby od provedení této směrnice by Komise měla připravit zprávu o jejím provádění, která bude zejména hodnotit možnost předložit případný návrh, jehož cílem bude zaručit lepší prosazování práva Unie v oblasti volného pohybu.
- (27) Tato směrnice respektuje základní práva a dodržuje zásady zakotvené v Listině základních práv Evropské unie, zejména právo svobodné volby povolání a právo pracovat (článek 15), zákaz diskriminace (článek 21, a zejména odstavec 2 týkající se zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti), právo na kolektivní vyjednávání a akce (článek 28), slušné a spravedlivé pracovní podmínky (článek 31), právo na volný pohyb a pobyt (článek 45) a právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces (článek 47). Musí být prováděna v souladu s těmito právy a zásadami.
- (28) Jelikož cíle této směrnice, totiž stanovit společný obecný rámec příslušných ustanovení, opatření a mechanismů nezbytných pro lepší a jednotnější uplatňování a prosazování práv udělených Smlouvou a nařízením (EU) č. 492/2011 v praxi, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a z důvodu rozsahu a účinků činnosti ho tudíž může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je pro dosažení tohoto cíle nezbytné.

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1 Předmět

Tato směrnice obsahuje ustanovení podporující jednotné praktické uplatňování a prosazování práv udělených článkem 45 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) a články 1 až 10 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie.

Článek 2 Oblast působnosti

Tato směrnice se vztahuje na níže uvedené otázky v oblasti volného pohybu pracovníků:

- a) přístup k zaměstnání;
- b) pracovní podmínky, zejména pokud jde o odměnu za práci a propouštění;
- c) přístup k sociálním a daňovým výhodám;
- d) členství v odborech;
- e) přístup k odborné přípravě;
- f) přístup k bydlení;
- g) přístup dětí pracovníků ke vzdělávání.

KAPITOLA II PROSAZOVÁNÍ

Článek 3 Obrana práv – prostředky nápravy – lhůty

1. Členské státy zajistí, aby všem pracovníkům a jejich rodinným příslušníkům, kteří se domnívají, že se při využívání svého práva na volný pohyb setkali nebo setkávají s neoprávněnými omezeními, nebo se cítí poškozeni v důsledku neuplatnění zásady rovného zacházení, a to i pokud vztah, v němž mělo dojít k diskriminaci, již skončil, byla k dispozici soudní nebo správní řízení, a považují-li to členské státy za vhodné, i dohodovací postupy za účelem prosazování povinností vyplývajících z článku 45 Smlouvy a článků 1 až 10 nařízení (EU) č. 492/2011.

2. Odstavec 1 se použije, aniž jsou dotčena vnitrostátní pravidla pro lhůty týkající se prosazování uvedených práv. Tyto lhůty nesmí výkon práv udělených právem Unie v praxi znemožňovat nebo nadměrně ztěžovat.

Článek 4

Účast sdružení, organizací a dalších právnických osob

1. Členské státy zajistí, že sdružení, organizace nebo jiné právnické osoby, které mají v souladu s kritérii stanovenými ve vnitrostátním právu oprávněný zájem na tom, aby ustanovení této směrnice byla dodržována, se smí buď jménem pracovníků či jejich rodinných příslušníků, nebo na jejich podporu, a s jejich souhlasem, účastnit jakéhokoli soudního nebo správního řízení stanoveného za účelem prosazování práv vyplývajících z článku 45 Smlouvy a článků 1 až 10 nařízení (EU) č. 492/2011.

2. Odstavec 1 se použije, aniž jsou dotčena vnitrostátní pravidla pro lhůty týkající se prosazování uvedených práv. Tyto lhůty nesmí výkon práv udělených právem Unie v praxi znemožňovat nebo nadměrně ztěžovat.

KAPITOLA III

PODPORA ROVNÉHO ZACHÁZENÍ – STRUKTURY A SUBJEKTY – DIALOG

Článek 5

Struktury a subjekty

1. Členské státy určí strukturu, subjekt či subjekty na propagaci, analýzu, monitorování a podporu rovného zacházení všech pracovníků nebo jejich rodinných příslušníků bez diskriminace na základě státní příslušnosti a provedou pro fungování těchto subjektů nezbytná opatření. Tyto subjekty mohou být součástí vnitrostátních agentur, které mají stejné cíle, avšak širší záběr, pokud jde o základ diskriminace. V takovém případě členské státy zajistí, že stávajícím subjektům budou pro vykonávání nových úkolů přiděleny dostatečné zdroje, aby se zajistilo, že plnění již existujících úkolů těchto subjektů tím nebude ohroženo.

2. Členské státy zajistí, aby pravomoci těchto subjektů zahrnovaly:

- a) aniž je dotčeno právo pracovníků nebo jejich rodinných příslušníků a sdružení, organizací či jiných právnických osob uvedených v článku 4, ustanovení o nezávislé právní nebo jiné pomoci pracovníkům či jejich rodinným příslušníkům při podávání stížností;
- b) provádění nezávislých průzkumů týkajících se diskriminace na základě státní příslušnosti;
- c) zveřejňování nezávislých zpráv a předkládání doporučení k veškerým otázkám souvisejícím s tímto druhem diskriminace;
- d) zveřejňování informací o veškerých otázkách souvisejících s uplatňováním pravidel EU pro volný pohyb pracovníků na vnitrostátní úrovni.

3. Členské státy zajistí, že stávající nebo nově vytvořené subjekty jsou obeznámeny s existujícími informačními a podpůrnými službami na úrovni Unie, jako Vaše Evropa, SOLVIT, EURES, Enterprise Europe Network a jednotná kontaktní místa, využívají je a spolupracují s nimi.

Článek 6 *Dialog*

Členské státy podporují dialog s příslušnými nevládními organizacemi a sociálními partnery, jež mají v souladu s vnitrostátními předpisy a zvyklostmi oprávněný zájem přispívat za účelem podpory zásady rovného zacházení k boji proti diskriminaci na základě státní příslušnosti.

KAPITOLA IV **PŘÍSTUP K INFORMACÍM**

Článek 7 *Šíření informací*

1. Členské státy zajistí, aby s ustanoveními přijatými na základě této směrnice, jakož i s příslušnými ustanoveními článků 1 až 10 nařízení (EU) č. 492/2011, která jsou již platná, byly seznámeny dotčené osoby všemi odpovídajícími prostředky a na celém území.

2. Členské státy poskytují o právech udělených právem Unie o volném pohybu pracovníků jasné, snadno dostupné, komplexní a aktuální informace. Tyto informace by měly být snadno dostupné i prostřednictvím internetových stránek Vaše Evropa a EURES.

KAPITOLA V **ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ**

Článek 8 *Minimální požadavky*

1. Členské státy mohou zavést nebo zachovat ustanovení, která jsou z hlediska ochrany zásady rovného zacházení příznivější než ustanovení této směrnice.

2. Členské státy mohou stanovit, že pravomoci struktur a subjektů uvedených v článku 5 v oblasti propagace, analýzy, monitorování a podpory rovného zacházení všech pracovníků nebo jejich rodinných příslušníků bez diskriminace na základě státní příslušnosti se rovněž vztahují na právo na rovné zacházení bez diskriminace na základě státní příslušnosti všech občanů EU a jejich rodinných příslušníků využívajících svého práva na volný pohyb, jak je stanoveno v článku 21 SFEU a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států.

3. Provádění této směrnice není za žádných okolností dostatečným důvodem pro snížení úrovně ochrany pracovníků v oblastech, na které se tato směrnice vztahuje, aniž je tím dotčeno právo členských států reagovat na změny situace přijetím právních a správních

předpisů lišících se od těch, které jsou platné v době, kdy byla tato směrnice oznámena, za předpokladu, že jsou dodržována ustanovení této směrnice.

Článek 9

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do [dvou let od jejího vstupu v platnost – konkrétní datum vloží Úřad pro publikace]. Neprodleně sdělí Komisi jejich znění.
2. Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.
3. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 10

Zpráva

Nejpozději dva roky po uplynutí lhůty pro provedení ve vnitrostátním právu předloží Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o provádění této směrnice s cílem navrhnout případné potřebné změny.

Článek 11

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 12

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

- 1.1. Název návrhu/podnětu
- 1.2. Příslušné oblasti politik podle členění ABM/ABB
- 1.3. Povaha návrhu/podnětu
- 1.4. Cíle
- 1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu
- 1.6. Doba trvání akce a finanční dopad
- 1.7. Předpokládaný způsob řízení

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

- 2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv
- 2.2. Systém řízení a kontroly
- 2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

- 3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky
- 3.2. Odhadovaný dopad na výdaje
 - 3.2.1. *Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje*
 - 3.2.2. *Odhadovaný dopad na operační prostředky*
 - 3.2.3. *Odhadovaný dopad na prostředky správní povahy*
 - 3.2.4. *Soulad se stávajícím víceletým finančním rámcem*
 - 3.2.5. *Příspěvky třetích stran*
- 3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o opatřeních usnadňujících výkon práv, která jsou pracovníkům udělena v souvislosti s volným pohybem pracovníků.

1.2. Příslušné oblasti politik podle členění ABM/ABB³⁴

Zaměstnanost, sociální dialog

1.3. Povaha návrhu/podnětu

- Návrh/podnět se týká **nové akce**
- Návrh/podnět se týká **nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci**³⁵
- Návrh/podnět se týká **prodloužení stávající akce**
- Návrh/podnět se týká **akce přeměřované na jinou akci**

1.4. Cíle

1.4.1. Víceleté strategické cíle Komise sledované návrhem/podnětem

Příspěvek k dosažení evropských cílů pro rok 2020:
- podporovat zvýšenou účast na trhu práce,
- rozvíjet bezpečný, pružný a mobilní evropský trh práce,
- napomáhat sociální a hospodářské soudržnosti.

1.4.2. Specifické cíle a příslušné aktivity ABM/ABB

Specifický cíl č. 2 (EMPL):

Podporovat geografickou a profesní mobilitu evropských pracovníků s cílem překonat překážky bránící volnému pohybu a přispívat k zavedení skutečného trhu práce na evropské úrovni.

1.4.3. Očekávané výsledky a dopady

Upřesněte účinky, které by návrh/podnět měl mít na příjemce / cílové skupiny.

³⁴ ABM: řízení podle činností (Activity-Based Management) – ABB: sestavování rozpočtu podle činností (Activity-Based Budgeting).

³⁵ Uvedené v čl. 49 odst. 6 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

Cílem návrhu je lepší uplatňování a prosazování práv na volný pohyb v praxi, boj s diskriminací na základě státní příslušnosti a odstranění překážek, s nimiž se migrující pracovníci musí stále vyrovnávat.

1.4.4. Ukazatele výsledků a dopadů

Upřesněte ukazatele, podle kterých je možno uskutečňování návrhu/podnětu sledovat.

Pro sledování bude použita řada ukazatelů, jak kvantitativních (např. počet stížností nebo míra zvýšeného povědomí), tak kvalitativních (zprávy o uplatňování směrnice a právních předpisů týkajících se volného pohybu). Podpůrné subjekty zřízené na základě tohoto návrhu směrnice budou vývoj v této oblasti rovněž sledovat a budou moci poskytnout více kvalitativních údajů o diskriminaci na základě státní příslušnosti.

Komise má kromě toho v úmyslu vyhodnotit dopad této směrnice pomocí:

- systematického hodnocení, které provedou útvary Komise za účasti Poradního výboru pro volný pohyb pracovníků,
- zprávy, kterou předloží dva roky po uplynutí lhůty pro provedení ve vnitrostátním právu,
- posouzení činností provedených podpůrnými subjekty a sdruženími,
- posouzení, zda směrnice vedla k pozitivním změnám,
- identifikace obtíží, jimž subjekty, sdružení a organizace podporující rovné zacházení čelí.

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu

Cílem návrhu je zlepšit a posílit uplatňování a prosazování v praxi pravidel EU pro volný pohyb pracovníků (článek 45 SFEU a nařízení (EU) č. 492/2011 články 1 až 10 týkající se přístupu k zaměstnání a podmínek zaměstnávání a pracovních podmínek). Poskytnutím specifických informačních a poradenských nástrojů a mechanismů návrh současně zaručuje účinnější výkon těchto práv v praxi s cílem omezit diskriminaci na základě státní příslušnosti a přispět k odstranění neoprávněných překážek volného pohybu pracovníků, což je jednou z hlavních složek realizace vnitřního trhu.

1.5.2. Přidaná hodnota ze zapojení EU

Zjištěné problémy jsou spojené s cíli stanovenými v čl. 3 odst. 3 Smlouvy o EU a v článku 45 SFEU. Stávající právní rámec, uplatňování a prosazování právních předpisů v praxi, jakož i předchozí pokusy o řešení stávajících problémů prostřednictvím nezávazných opatření nebyly k řešení zjištěných problémů dostatečné. Proto je nutné řešit stávající problémy na úrovni EU, aby bylo možno lépe dosáhnout cílů Smlouvy.

1.5.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

Předchozí pokusy o řešení problémů s praktickým prováděním a prosazováním práva EU upravujícího volný pohyb pracovníků a zejména nařízení (EU) č. 492/2011 jinak než formou legislativních opatření nevedly ke splnění daných cílů. Nevyřešenými otázkami se zabývala sdělení Komise interpretující právní předpisy z roku 2002 a 2010. V těchto sděleních byla uvedena, s ohledem na judikaturu Soudního dvora, další objasnění určená členskými státy. Z monitorování uplatňování práva EU o volném pohybu však vyplynulo, že stále existuje řada nedostatků. Od října 2010 uskutečnila Komise

řadu hodnotících studií *ex post*, které se zabývají problémy, jimž pracovníci EU čelí při výkonu svých práv na volný pohyb. (Poradní výbor pro volný pohyb pracovníků diskutoval o dvou nezávislých zprávách předložených sítí odborníků na volný pohyb pracovníků, z nichž vyplynulo, že právo členských států týkající se rovného zacházení na základě státní příslušnosti zřídka poskytuje stejnou ochranu a záruky jako právo týkající se rovného zacházení na jiném základě (rasy, pohlaví atd.)). Ve většině členských států se na pracovníky ze zemí EU stále pohlíží spíše jako na pracovníky v postavení státních příslušníků třetích zemí než jako na pracovníky v postavení vlastních státních příslušníků. Pokud však někdy v případě diskriminace na základě státní příslušnosti těchto záruk a ochrany využívají, je to z důvodu širšího výkladu vnitrostátního práva, které pod pojmem etnický původ rozumí i státní příslušnost. Z toho vyplývá, že je třeba posílit ochranu proti diskriminaci založené na státní příslušnosti.

Za účelem přípravy posouzení dopadů uskutečnil v roce 2012 externí poradce hodnotící studii *ex ante*.

1.5.4. Provázanost a možná synergie s dalšími finančními nástroji

Základní práva: návrh je v souladu se Strategií účinného uplatňování Listiny základních práv Evropskou unií, KOM(2010) 573 v konečném znění.

Strategie Evropa 2020: tento podnět bude přispívat k vytváření nových pracovních míst v rámci strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (Evropa 2020).

Akt o jednotném trhu: návrh zejména usnadní volný pohyb pracovních sil a přispěje k lepšímu fungování vnitřního trhu. Díky němu bude více lidí moci nalézt pracovní místa, která lépe odpovídají jejich dovednostem, a odstraní se kritická místa na evropském trhu práce.

1.6. Doba trvání akce a finanční dopad

Časově omezený návrh/podnět

Návrh/podnět s platností od [DD/MM]RRRR do [DD/MM]RRRR

Finanční dopad od roku 2013 do roku 2020

Provádění této směrnice má neomezené trvání, ale bude přehodnoceno dva roky po uplynutí lhůty pro provedení ve vnitrostátní právu.

Časově neomezený návrh/podnět

– Provádění s obdobím rozběhu od roku 2013 do roku 2014,

– poté plné fungování.

1.7. Předpokládaný způsob řízení³⁶

Přímé centralizované řízení Komisí

Nepřímé centralizované řízení, při kterém jsou úkoly plnění rozpočtu svěřeny:

- výkonným agenturám
- subjektům zřízeným Společenstvími³⁷
- vnitrostátním veřejnoprávním subjektům / subjektům pověřeným výkonem veřejné služby
- osobám pověřeným prováděním zvláštních opatření podle hlavy V Smlouvy o Evropské unii a označeným v příslušném základním právním aktu ve smyslu článku 49 finančního nařízení

Sdílené řízení s členskými státy

Decentralizované řízení s třetími zeměmi

Společné řízení s mezinárodními organizacemi (*upřesněte*)

Pokud vyberete více způsobů řízení, upřesněte je v části „Poznámky“.

Poznámky

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Upřesněte četnost a podmínky.

Dva roky po uplynutí lhůty pro provedení ve vnitrostátním právu se uskuteční průběžné hodnocení. Hodnocení se zaměří především na posouzení počáteční účinnosti směrnice. Důraz bude kladen na lepší prosazování a účinnost pravidel EU pro volný pohyb pracovníků po přijetí prováděcích opatření týkajících se informací a poradenství stanovených v této směrnici. Hodnocení provede Komise s pomocí externích odborníků. Působnost vymezí útvary Komise. Zúčastněné strany budou informovány a požádány, aby se k návrhu hodnocení vyjádřily prostřednictvím Poradního výboru pro volný pohyb pracovníků, a rovněž budou pravidelně informovány o postupu hodnocení a jeho zjištěních. Tato zjištění se zveřejňují.

³⁶ Vysvětlení způsobů řízení spolu s odkazem na finanční nařízení jsou k dispozici na stránkách BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

³⁷ Uvedené v článku 185 finančního nařízení.

2.2. Systém řízení a kontroly

2.2.1. Zjištěná rizika

Vzhledem k nízkému finančnímu dopadu omezená rizika.

2.2.2. Předpokládané metody kontroly

Budou použita standardní opatření pro zmírnění rizika.

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Upřesněte stávající či předpokládaná preventivní a ochranná opatření.

Budou použita standardní opatření pro zmírnění rizika.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

Stávající výdajové rozpočtové položky

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	číslo [název.....]		RP/NRP ⁽³⁸⁾	zemí ESVO ³⁹	kandidátských zemí ⁴⁰	třetích zemí
1	Volný pohyb pracovníků, koordinace systémů sociálního zabezpečení	RP	ANO	NE	NE	NE

Nové rozpočtové položky, jejichž vytvoření se požaduje

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	číslo [název.....]		RP/NRP	zemí ESVO	kandidátských zemí	třetích zemí
	[XX.YY.YY.YY.]		ANO/NE	ANO/NE	ANO/NE	ANO/NE

³⁸ RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.

³⁹ ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.

⁴⁰ Kandidátské země a případně potenciální kandidátské země západního Balkánu.

3.2. Odhadovaný dopad na výdaje

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje

v milionech EUR (zaokrouhлено na 3 desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce:	1	Udržitelný růst (od roku 2014: inteligentní růst podporující začlenění)
---	---	--

GŘ: EMPL ⁴¹			Rok 2013 ⁴²	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	CELKEM
• Operační prostředky											
04.030500	Závazky	(1)	0	0	0,300	0	0	0	0	0	0,300
	Platby	(2)	0	0	0,150	0,150	0	0	0	0	0,300
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy ⁴³											
CELKEM prostředky pro GŘ EMPL	Závazky	=1+1a +3	0	0	0,300	0	0	0	0	0	0,300
	Platby	=2+2a+	0	0	0,150	0,150	0	0	0	0	0,300

⁴¹ Pro podrobnosti o obecném financování systému IMI viz KOM(2011) 522 v konečném znění (návrh nařízení o systému IMI).

⁴² Rokem N se rozumí rok, kdy se návrh/podnět začíná provádět.

⁴³ Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

		3									
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

• Operační prostředky CELKEM	Závazky	(4)	0	0	0,300	0	0	0	0	0	0,300
	Platby	(5)	0	0	0,150	0,150	0	0	0	0	0,300
• Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM		(6)									
CELKEM prostředky z OKRUHU 1 víceletého finančního rámce	Závazky	=4+ 6	0	0	0,300	0	0	0	0	0	0,300
	Platby	=5+ 6	0	0	0,150	0,150	0	0	0	0	0,300

Okruh víceletého finančního rámce:	5	Správní výdaje
---	----------	----------------

v milionech EUR (zaokrouhлено na 3 desetinná místa)

		Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	CELKEM
GŘ: EMPL										
• Lidské zdroje		0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048
• Ostatní správní výdaje										
GŘ EMPL CELKEM	Prostředky	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048

CELKEM prostředky z OKRUHU 5 víceletého finančního rámce	(Závazky celkem = platby celkem)	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048
---	-------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

v milionech EUR (zaokrouhлено na 3 desetinná místa)

		Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	CELKEM
CELKEM prostředky z OKRUHU 1 až 5 víceletého finančního rámce	Závazky	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048
	Platby	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048

3.2.2. *Odhadovaný dopad na operační prostředky*

- Návrh/podnět nevyžaduje využití operačních prostředků
- Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků, jak je vysvětleno dále:

Prostředky na závazky v milionech EUR (zaokrouhлено na 3 desetinná místa)

Uvedte cíle a výstupy	Druh výstupu ⁴⁴	Průměrné náklady výstupu	Rok 2013		Rok 2014		Rok 2015		Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019		Rok 2020		CELKEM		
			VÝSTUPY																		
			Počet výstupů	Náklady	Počet výstupů	Náklady	Počet výstupů	Náklady	Počet výstupů	Náklady	Počet výstupů	Náklady	Počet výstupů	Náklady	Počet výstupů	Náklady	Počet výstupů	Náklady	Počet	Náklady	Počet
SPECIFICKÝ CÍL Č. 1 ⁴⁵ : podpora geografické a profesní mobility																					
Hodnocení Komise za podpory odborníků	Posouzení pozitivního dopadu a zjištěných problémů	0,300												1	0,300						

⁴⁴ Výstupy se rozumí produkty a služby, které mají být dodány (např. počet financovaných studentských výměn, počet vybudovaných kilometrů silnic atd.).

⁴⁵ Popsaný v části 1.4.2. „Specifické cíle...“.

Mezisoučet za specifický cíl č. 1												1	0,300							
NÁKLADY CELKEM												1	0,300							

3.2.3. Odhadovaný dopad na prostředky správní povahy

3.2.3.1. Shrnutí

- Návrh/podnět nevyžaduje využití správních prostředků
- Návrh/podnět vyžaduje využití správních prostředků, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhleno na 3 desetinná místa)

	Rok 2013 ⁴⁶	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	CELKE M
--	---------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	------------

OKRUH 5 víceletého finančního rámce									
Lidské zdroje	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048
Ostatní správní výdaje									
Mezisoučet za OKRUH 5 víceletého finančního rámce	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048

Mimo OKRUH 5⁴⁷ víceletého finančního rámce									
Lidské zdroje									
Ostatní výdaje správní povahy									
Mezisoučet mimo OKRUH 5 víceletého finančního rámce									
CELKEM	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048

⁴⁶ Rokem N se rozumí rok, kdy se návrh/podnět začíná provádět.

⁴⁷ Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

3.2.3.2. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

- Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů
- Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

Odhad vyjádřete v celých číslech (nebo zaokrouhlete nejvýše na 1 desetinné místo)

	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)								
XX 01 01 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise) (1 úředník)	131000	131000	131000	131000	131000	131000	131000	131000
XX 01 01 02 (při delegacích)								
XX 01 05 01 (v nepřímém výzkumu)								
10 01 05 01 (v přímém výzkumu)								
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky: FTE)⁴⁸								
XX 01 02 01 (SZ, ZAP, VNO z celkového rámce) (1 VNO)								
XX 01 02 01 (SZ, ZAP, VNO z celkového rámce) (0,5 SZ)								
XX 01 02 02 (SZ, MZ, VNO, ZAP a MOD při delegacích)								
XX 01 04 yy ⁴⁹ – v ústředí ⁵⁰								
– při delegacích								
XX 01 05 02 (SZ, ZAP, VNO v nepřímém výzkumu)								
10 01 05 02 (SZ, ZAP, VNO v přímém výzkumu)								
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)								
CELKEM	131000	131000	131000	131000	131000	131000	131000	131000

XX je oblast politiky nebo dotčená hlava rozpočtu.

⁴⁸ SZ = smluvní zaměstnanec; ZAP = zaměstnanec agentury práce; MOD = mladý odborník při delegaci; MZ = místní zaměstnanec; VNO = vyslaný národní odborník.

⁴⁹ Dílčí strop na externí pracovníky z operačních prostředků (bývalé položky „BA“).

⁵⁰ V podstatě na strukturální fondy, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropský rybářský fond.

Potřeby v oblasti lidských zdrojů budou pokryty ze zdrojů GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přeobsazeny v rámci GŘ, a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci (1 úředník)	monitorování provádění, řízení o nesplnění povinnosti, koordinace výzev k předkládání návrhů/nabídek, koordinace správní spolupráce

3.2.4. *Soulad se stávajícím víceletým finančním rámcem*

Návrh/podnět je v souladu s jak víceletým finančním rámcem na období 2007–2013, tak s víceletým finančním rámcem na období 2014–2020.

Návrh/podnět si vyžádá úpravu příslušného okruhu víceletého finančního rámce.

Upřesněte požadovanou úpravu, příslušné rozpočtové položky a odpovídající částky.

Návrh/podnět vyžaduje použití nástroje pružnosti nebo změnu víceletého finančního rámce⁵¹.

Upřesněte potřebu, příslušné okruhy a rozpočtové položky a odpovídající částky.

3.2.5. *Příspěvky třetích stran*

Návrh/podnět nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.

Návrh/podnět počítá se spolufinancováním podle následujícího odhadu:

prostředky v milionech EUR (zaokrouhleno na 3 desetinná místa)

	Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	... vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			Celkem
Upřesněte spolufinancující subjekt								
Spolufinancované prostředky CELKEM								

⁵¹ Viz body 19 a 24 interinstitucionální dohody.

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

- Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.
- Návrh/podnět má tento finanční dopad:
- dopad na vlastní zdroje
 - dopad na různé příjmy

v milionech EUR (zaokrouhлено na 3 desetinná místa)

Příjmová položka:	rozpočtová	Prostředky použitelné v probíhající rozpočtovém roce	Dopad návrhu/podnětu ⁵²					
			Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	... vložit tolik sloupců, kolik je třeba podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)	
Článek								

U účelově vázaných různých příjmů upřesněte dotčené výdajové rozpočtové položky.

Upřesněte způsob výpočtu dopadu na příjmy.

⁵² Pokud jde o tradiční vlastní zdroje (cla, dávky z cukru), je třeba uvést čisté částky, tj. hrubé částky po odečtení 25% nákladů na výběr.